

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

ПРОЛІТАРИ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

UKRAINIAN LABOR NEWS
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.
Winnipeg, Man., Canada

The Provincial
Library

UKRAINIAN LABOR NEWS

Виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу — Published three times a week: on Tuesday, Thursday and Saturday

SUBSCRIPTION RATES:
Per year \$4.00
Per half year \$2.00

РІК XII. Ч. 120 (1483). ЧЕТВЕР, 9 ЖОВТНЯ 1930. WINNIPEG, MAN. THURSDAY, OCTOBER 9, 1930. No. 120 (1483). VOL. XII

ПОВСТАНЦІ В БРАЗИЛІ СПОДІЮТЬСЯ ПЕРЕМОГИ ЗА КІЛЬКА ДНІВ

Десять стейтів, на півночі й на півдні, повстали проти бразильського уряду. — Повстанча армія з 80,000 людей машерує на столицю Ріо де Жанейро.

МОНТЕВІДЕО, Уругвай, 7-го жовтня. — Як доносять наші суди дещо, провідники бразильського повстання заявляють, що перемога революції в Бразилії є справою лише кількох днів. Армія з 80,000 людей машерує на Ріо де Жанейро й девять стейтів, на півночі й на півдні, повстали проти уряду президента Вашингтона Люїса.

Стейти, що збройно виступили проти федерального уряду є такі:

Південні: Ріо Гранде до Суль, Санта Катерина, Парана.

Центральні: Мінас Герас.

Північні: Піаугі, Ріо Гранде до Норте, Парагіба, Пернамбуку.

Генерал Франціско Флорес да Кунга, посол федерального парламенту й провідник революційних військ, заявив, що не може сказати нічого певного про стейти Ріо де Жанейро й Сао Паулю, де уряд є найслабшим, але натякнув, що ситуація в тих стейтах є недобра для уряду.

Генерал да Кунга сказав, що

АРЕШТОВАНО ЖОВНІРІВ ЗА КОМУНІСТИЧНУ ЗМОВУ.

САО ПАУЛЬО, Бразилія, 30 вересня. — Суди доносять, що в Ріо де Жанейро поліція арештувала кільканайцятьох жовнірів, між ними двох офіцерів, обвинувачуючи їх у комуністичній змові на повалення президента Люїса й утворення нового уряду.

Кажуть, що в армії є сильна комуністична група під проводом бывшего військового капітана Претеса, який у 1925 році був замінаний у повстанні й внаслідок того до сьогодні є на вигнанні.

УРЯД ПОКЛИКАЄ РЕЗЕРВИ АРМІЇ ДЛЯ ЗДАВЛЕННЯ ПОВСТАННЯ

РІО ДЕ ЖАНЕЙРО, Бразилія, 7 жовтня. — Президент Вашингтон Люїс покликав сьогодні резерви бразильської армії першої й другої категорій.

Резервистів покликано на період 30 днів, щоб поборювати революцію, яка розпочалася в Ріо Гранде до Суль та інших стейтах.

РІО ДЕ ЖАНЕЙРО, Бразилія, 7 жовтня. — Щоб здавити революцію, уряд задумує перевести конскрипцію всіх чоловіків у віці від 21 до 30 років.

Уряд уже перевірив ревізію всіх засобів поживи в складах і назначив генерала Феліпе Антоніо Ксавієра де Барроса, бывшего урядника міністерства

війни, контролером для розподілення поживи.

Спинення залізничних поїздів з Мінас Герас, звідки приходить найбільше молока до Ріо де Жанейро, відбулося уємно на доставі молока до столиці.

Воєнний стан заведено в цілій Бразилії й банки в Ріо де Жанейро закрито на 15 днів.

Американська пресова агенція довідеться, що федеральні війська машерують у величезній кількості на Бельо Горизонте, твердиню повстанців у сусіднім стейті Мінас Герас.

Федеральний уряд кошенітрує також авіаплани, воєнні кораблі й війська коло побережжя Ріо Гранде до Суль для офензиви на південнім фронті.

КАБІНЕТ КАНЦЛЄРА БРІНІНґА БУДЕ ПРАВИТИ БЕЗ ПАРЛЯМЕНТУ

БЕРЛІН, 7 жовтня. — Готтфрід Тревіранус, міністер без портфелю, заявив тут сьогодні кореспондентові Юнайтед Нюз, що уряд канцлера Бріннінга має намір ввести в життя свою програму фінансової реформи на підставі точки конституції, що дозволяє на заведення диктатури.

Внаслідок великого збільшення сили фашистської партії у виборах, уряд буде примушений завести "конституційну диктатуру" протягом сілдуячих шістьох тижнів, сказав Тревіранус. Якщо така метода буде потрібна для введення драстичної фінансової програми уряду, Бріннінг буде правити країною без парламенту.

БЕРЛІН, 1 жовтня. — Вчора

вечером уряд Бріннінга опублікував свою програму, що містить в собі величезні тягарі для працюючих мас: зникли в пенсіях і платнях урядовців; зменшення державних допомог для стейтів і муніципалів; зменшення державної допомоги для безробітних; збільшення податку на тютюн; збільшення пайки на допомогу безробітним, яку платять робітникам; підвищення рентів.

Капіталістична преса одобрює програму Бріннінга. Бріннінг старается дістати одобрення своєї програми соціалістичною партією під загрозою розв'язання пруської коаліції, в якій соціаліст Отто Браун є премієром.

Учора соціалістичний премієр Браун погодився голосува-

Майнері в Шонесі віднесли перемогу над босами

СТРАЙК ЗАКІНЧИВСЯ ПІДПИСАННЯМ УГОДИ, ЯКА ВІДТЯГАЄ ЗНИЖКУ ПЛАТНІ І КАСУЄ КОНТРАКТОВУ ПРАЦЮ, А ЗАВОДИТЬ ДЕННУ ПЛАТНЮ.

КЕЛґАРІ, Алта., 1 жовтня. — Майнері в Шонесі повернули до праці. Власники майнів підписали угоду на два роки й відтягнули свою попередню угоду, що обнижувала платню на 8 центів на кожнім тоні вугілля. Боротьба є без сумніву перемогою для Майн Воркерс Юніон оф Канада, яка всілаа добитися угоди, що касує контрактову працю й заводить денну платню.

ДЕМОНСТРАЦІЯ БЕЗРОБІТНИХ ПРОТИ ПРЕЗИДЕНТА ГУВЄРА

Поліція, озброєна в клоби й газові бомби, напала на п'ятидесятну демонстрацію й побила безробітних.

КЛІВЛЕНД, Огайо, 4 жовтня. — Коли президент Гувер промовляв тут вчора до ситих банкірів на конвенції їхнього товариства, в той сам час поліція, озброєна в клоби й газові бомби, брутально била 5,000 чоловіків, жінок і дітей, що просили хліба.

Перед конвенцією салею зібралося 5,000 безробітних та їхніх жінок і дітей, щоб задемонструвати свої домагання праці або платні й асеккурації від безробіття. На них напала ціла армія поліції на моторчикях, кінової й лішої. Сотки жінок і дітей були потратовані й побиті, так що кров текла на вулиці. Сотки робітників відбивалися від брутального атаку й були побиті клобами. Величезна більшість безробітних, що помашеровували до Публік Гол, де промовляв Гувер, не були членами Комуністичної Партії. Але сама демонстрація проти Гувера була скликана Комуністичною Партією й відбулася під проводом комуністів.

ЛІГА НАЦІЙ РОЗСЛІДУВАТИМЕ "ДОМПІНГ"

ПАРИЖ, 30 вересня. — Збір Ліги Націй у Женеві рішив перевірити загальну інвестицію "домпінгу", звернену не лише проти Радянського Союзу, але й проти Злучених Держав та інших країн, що експортують збіжжя.

Французькі земельні власники й збіжжєві капіталісти заклинають уряд, щоб наложив заборонюючі мита на радянську пшеницю, яка обнижує ціни хліба. Уряд може зробити це без ухвалення нового закону, видавши відповідний декрет на підставі столітнього закону.

КИТАЙСЬКА ЧЕРВОНА АРМІЯ АКТИВНА НА ОБОХ БЕРЕГАХ РІКИ ЯНЦЕ

ШАНґАЙ, Китай, 1 жовтня. — В південно-центральнім Китаю знову розпочалася акція Червоної армії, яка загрожує наступом на кілька найбільших міст. Нанкінський уряд, переклавши свої головні сили на північ для ризаючої розсправи з північними генералами, має небагато війська в долині ріки Янцє та в провінціях, де формуються червоні загони.

Звідомлення з Ганкова доносять про рухи Червоної армії по обох берегах ріки Янцє між Ганковом та Ічангом. Кюкян також є одним з об'єктів наступу комуністичного війська. Червона армія в силі 4,000 людей наступає з провінції Гуані до провінції Кінсі з метою заняття Нанчанг, столицю Кінсі. В Нанчангу є лише 2,000 війська нанкінського уряду.

В ГАНКОВІ СТРАЧЕНО 44 КОМУНІСТІВ

ГАНКОВ, Китай, 30 вересня. — Тут покарано смертю 44 особи, що були запідозрені в приналежності до Комуністичної Партії. Зі страчених ніхто не мав більше як 20 років.

ЗАСУД 23 МОЛОДИХ КОМУНІСТІВ

МІНХЕН, Баварія, 7 жовтня. — Кримінальний суд засудив тут сьогодні 23 молодих комуністів на три місяці в'язниці кожного за порушення закону про охороню республіки. Їх обвинувачувано, що вони активно пропагували заборонену Лігу Червоних Фронтників.

МІСТО МЕКСИКО, 3 жовтня. — У відповідь на просьбу мексиканських садівників, уряд збільшив тарифу на свіжі й сушені овочі на 200 процент.

ЗАСУД ЖАРСЬКОГО НА ВІСІМ РОКІВ ТЯЖКОЇ ПРАЦІ

ВАРШАВА, 2 жовтня. — Комуністичний посол польського союму Жарський зівстав засуджений на вісім років тяжкої праці за мнме посідання зброї без дозволу.

Арешт Жарського наступив після демонстрації безробітних, підчас якої прийшло до сутички з поліцією. Жарського обвинено в порушенні його парламентарної нетикальності й негайно арештовано під фальшивим претекстом.

ЖОВНІРИ ЗБУНТУВАЛИСЯ І ПОВБИВАЛИ ОФІЦІРІВ.

ФУЧОВ, Китай, 2 жовтня. — Двадцять-перший полк піхоти збунтувався вчора й повбивав своїх офіцерів. Льояльє військи окужило збунтованих жовнірів і розбрело їх. 50-ох жовнірів страчено.

54 ОСОБИ ВБИТІ НА ЗАЛІЗНИЦЯХ КАНАДИ ЗА МІСЯЦЬ ЛИПЕНЬ

ОТТАВА, Онт., 6 жовтня. — В нещасливих випадках на залізницях і залізничних перехрестях у Канаді протягом місяця липня 54 особи були биті й 263 покалічені. Такий звіт оголосила рада залізничних комішнерів. У нещасливих випадках на залізницях було 48 убитих і 219 покалічених, а на залізничних перехрестях було 6 убитих і 44 покалічених.

17 ОСІБ ЗГОРИЛИ ПІДЧАС ПОКАЗУВАННЯ ФІЛЬМІВ.

АСТРАХАН, СРСР, 7 жовтня. — Сімнадцять осіб, включаючи кількоро дітей, згоріли на смерть, коли перевернена нафтова лампа спричинила вогонь у робітничім клобі недалеко звідси підчас показування фільмів. Четирнайцять інших були тяжко попечені й багато потерпіли легкі ушкодження.

БЕЗРОБІТТЯ В СРСР БУДЕ ЗЛІКВІДОВАНЕ ПРОТЯГОМ РОКУ

МОСКВА, 30 вересня. — Народній комісаріат праці оголосив у пресі заяву, в якій каже, що 1-го червня в Радянськім Союзі було 900,000 безробітних, між ними тільки 100 тисяч індустріяльних робітників, а решта це некваліфіковані робітники й робітничі та мольдь, що вперше стає до продуктивної праці.

В заяві сказано, що при теперішнім розвитку радянської індустрії безробіття буде цілком зліквідоване протягом одного року.

47 ОСІБ УТРАТИЛИ ЖИТТЯ ПІДЧАС РОЗБИТТЯ БАЛЬОНА P-101

Бритійська преса критикує виправу бальона, який при влізеті з Англії не був у добрім стані. — Французька поліція каже, що в бальоні була одна жінка.

БОВЕ, Франція, 7 жовтня. — Бритійська урядова комісія, яка розсліджує катастрофу з бальоном P-101, офіційно оповістила, що при розбитті бальона загинуло 46 осіб. З вісьмох попечених і поквідчених, що залишилися живими, один учора помер і таким чином число всіх убитих дійшло до 47.

Голова британської комісії Ф. В. Голт признав також, що в бальоні їхали покрадьки одна або й дві особи. Поліція в Бове настоює, що знайшла 48 убитих, а з них одна була правдоподібно жінка. Вона каже також, що в бальоні було 55 осіб. Міністерство авіаційства в Лондоні повторяє, що в бальоні було лише 54 особи, між якими не було жінки. Ті знову, що вирятувалися з нещастя, цілий час настоюють, що в бальоні було 58 осіб.

Коло розбитого бальона знайдено жіночий черевик і шеф місцевої поліції каже, що в часі катастрофи в бальоні була жінка стенографка, бо знайдено також машину до писання.

Хоч подають різні причини розбиття бальона, то проте ніхто не може нічого певного сказати, що спричинило катастрофу. Один з вирятуваних, інженер С. Чорч, заявив, що падав до землі. Научні свідки бальон почав горіти, ще заки казуть також, що мотори не робили добре, коли бальон летів понад Бове.

Бритійська преса виступила з гострою критикою за те, що взагалі бальонів дозволено вилетіти в подорож до Індії, бо він не був у добрім стані, коли ще вилітав з Англії.

Газети вказують на те, що підчас пробного лету бальон хилився своїм носом в долину, а при влізеті до Індії він піднісся заледви 20 стій від машини, в той час, як мав піднятися яких 200 стій. Газети кажуть також, що один мотор зовсім не робив, коли бальон пустився в свою далеку подорож.

Пригадують також, що експерти авіаційства критикували конструкцію бальонів P-100 й P-101, коли ще їх будували, та предсакували, що прийде до такої катастрофи, яка сталася тепер.

ІНДІЙСЬКІ НАЦІОНАЛІСТИ НЕ ВІЗЬМУТЬ УЧАСТІ В ЛОНДОНСЬКІЙ КОНФЕРЕНЦІЇ

БОМБЕЙ, Індія, 4 жовтня. — 22 делегатів на лондонську конференцію в справі Індії відідали сьогодні до Лондону на кораблі "Вайсрой оф Індія". Між ними нема представників націоналістів, які відмовилися взяти участь у конференції.

Між тими, що їдуть на конференцію, є сер Тежд Багадур Сапру, який вів переговори з Магатмою Ганді в справі закінчення кампанії горожанського непослуду. Перед своїм відходом він сказав: "Я виїзджу повповні свідомий, що Індія не

вдовольниться ніяким статусом, нижчим від того, що мають інші домінії."

ЛАГОРЕ, Індія, 4 жовтня. — Сьогодні виконано тут невдалий замах на життя Хана Багудра Абдула, прокуратора в лагорській процесі, в яім певних індійських націоналістів обвинувачується в змові, коли він їхав автомобілем попри канал. До нього дано кілька вищень кампанії горожанського непослуду. Перед своїм відходом він сказав: "Я виїзджу повповні свідомий, що Індія не

ФАШИСТИ МАЮТЬ СВОЄ ПРЕДСТАВНИЦТВО В НОВІМ АВСТРІЙСЬКІМ УРЯДІ

ВІДЕНЬ, 2 жовтня. — Новостворений "кабінет меншости" під проводом Шобера й Фаубітників, приготуванням до відкриття фашистської диктатури в Австрії. Гаймвер, австрійська фашистська армія, перший раз є безпосередньо заступлено в уряді. Вибори призначені на 9 листопада, але фашисти поспішно збирають свої сили й, використовуючи допомогу, да-

ну ім кабінетом Шобера й Фаубітників, створює шораз більше відкриті в своїх атаках на робітників.

"Кабінет меншости" з фашистською підтримкою має намір літи слідами німецького уряду Бріннінга й провести закони проти робітничої класи. Австрійські соціалісти всіма своїми вчинками допомагають розвиткові фашистської диктатури в Австрії.

НА УВАГУ ВИБОРЦЯМ У ВІННІПЕГУ

Ліста виборців, що управлені голосувати в міських виборах у Вінніпегу, вже є готова й кожний виборць або особа, що її належить право голосу, може апелювати, щоб додати до лісти імя всякої особи, що є управнена голосувати.

Така апликація може бути зроблена до Ассемнт Комишнера, Джеймса Г. Гея (James G. Hay), до 15 жовтня і внесеніи апел будє вислуханий судом Повітового Суду.

Лісту можна переглянути й провирити в офісі Ситі Клерка в Ситі Гол і в офісі Ассемнт Комишнера в Сивік Офісес на Кінг стріті. Апель відносно лісти треба зробити в офісі згаданого Ассемнт Комишнера.

UKRAINIAN LABOR NEWS

PRINTED AND PUBLISHED TWO-WEEKLY BY THE WORKERS AND FARMERS PUBLISHING ASSOCIATION, LIMITED, A JOINT STOCK COMPANY, INCORPORATED UNDER THE LAWS OF MANITOBA...

Subscription per year \$4.00

Telephone: 51 465

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

Газета для робочого люду — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.

Передплата на рік \$4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS

Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

Редакція за оголошення не відповідає.

ПРИГОТОВЛЯМОСЯ ДО ЛИСТОПАДА, АЛЕ НЕ ЗАБУВАЙМО ЗА ЖОВТЕНЬ.

Листопад — місяць несення допомоги українській робітничо-фермерській пресі в Канаді.

Наша ж бо преса, це могутня наша зброя на фронті вільної боротьби, це наш організатор, освідлювач, провідник.

Взяти хоч би звичайну інформацію. Коли капіталістична преса подає щось проти Радянського Союзу, як це недавно малася справа з радянською пшеницею, то українська жовтоблакитна преса роздує це, дасть на цілу сторінку наголоски, прибреше це свого.

Взяти хоч би звичайну інформацію. Коли капіталістична преса подає щось проти Радянського Союзу, як це недавно малася справа з радянською пшеницею, то українська жовтоблакитна преса роздує це, дасть на цілу сторінку наголоски, прибреше це свого.

Перед нами "Укр. Голос" і "Кан. Фармер" з 8 жовтня і ні в котрій з них ані слова про "прогулку" Шенцицького до Варшави, про його донос на перед міністром Складковським на українських селян, ані слова не подали ці газети про те, що українські пані й підпанки хваляться перед польською шляхтою, що вони допомагають поліції вилловлювати тих, які дають панське збіжжя.

Чому та жовтоблакитна преса вдавалася тою досить великою новинкою, що була вміщена в англійській капіталістичній пресі? Тому, що це її не в руку, тому, що тут треба плюнути собі в лице.

Колі ж наша преса так викриває, то це дуже немиле жовтоблакитним редакторам і вони благають панів, щоб закрили нашу пресу.

Але українські робітники й фермери вже добре знають, кому служити робітничо-фермерська преса, а кому служить ота жовтоблакитна преса.

Однак, пригтовляючись до листопадової кампанії, не забуваймо, що цього місяця відбувається кампанія допомоги англійській комуністичній газеті, "Воркерів".

Але українські робітники й фермери вже добре знають, кому служити робітничо-фермерська преса, а кому служить ота жовтоблакитна преса.

Однак, пригтовляючись до листопадової кампанії, не забуваймо, що місяць жовтень є місяцем несення допомоги "Воркерів".

ГЕНЕРАЛЬСЬКА "РЕВОЛЮЦІЯ" В ПІВДЕННІЙ АМЕРИЦІ.

Воєнщина в Південній Америці шаліє, як навіжена. Уже кілька переворотів вчинила вона один за другим.

Що за причина переворотів в Південній Америці? Ми вже висновували, хто стоїть за воєнним переворотом в Аргентині. Його, правдоподібно, не є винятком і для Бразилії.

Що за причина переворотів в Південній Америці? Ми вже висновували, хто стоїть за воєнним переворотом в Аргентині. Його, правдоподібно, не є винятком і для Бразилії.

Що за причина переворотів в Південній Америці? Ми вже висновували, хто стоїть за воєнним переворотом в Аргентині. Його, правдоподібно, не є винятком і для Бразилії.

Та все ж такі якісь причини цьому мусять бути. Причини економічна депресія, економічна криза, безсилість демократії впоратися, чи зарядити цій кризі.

Бразилія, як і Аргентина та інші південно-американські республіки, не є винятком. Воєнщина приходить у них до влади не тільки тому, що її цього хочеться.

Не раз писалося у нас про розпучливе положення й про страшне безробіття в Аргентині й Бразилії.

Бразилія — це країна плантацій, країна продукції кави. В 1928-1929 році в Бразилії випродукувано 28,000,000 мішків кави, а в інших південно-американських республіках випродукувано 9,000,000 мішків.

На складах повно пожви, вона не має збуту, люди не мають праці й голодують. Таке положення використовують різні воєнні авантюристи, реакціонери, фашисти, всі ті, за яких неажерливий капітал хапається, як за останню дошку свого рятунку.

В цих серйозних обставинах робітникам шкідять трейд-юнійна бюрократія і парламентарні лейбористські фейкери, які вживають всіляких средств, щоб недопустити робітників організувати опір проти атак пануючої класи.

До акцій цих зрадників треба ще додати помстиву пропаганду капіталістичної преси і фейкерських лейбористських газет, які кожного дня стремлять до того, щоб викликати в робітників упередження до комуністичної партії, щоб тим способом помогти босам перевести атаки за куртиною, яку вони готують.

Ці чинники вимагають, щоб комуністична партія зміцнила свою активність несенням слів до комунізму і нашої революційної боевої програми в щоденній боротьбі між робітниками в часі їхньої потреби.

Щоб досягнути стоїтнентої успіш в рекрутуванні нових членів, наші партійні члени мусять бути ліпше озброєні в теоретичній основі і програмі, партії. Вони мусять вміти пояснити робітникам основи соціальної еволюції, які головню відносяться до революційної теорії і зросту капіталізму і до головних чинників теперішнього періоду занепаду.

Ми мусимо бути в стані пояснити економічну неможливість реформістських лейбористських програм окрім того, що треба викривати на кожнім кроці протиробітничий характер тих, що прикривають себе іменем робітничої класи.

А найважливіше з усього наші члени мусять вміти пояснити в як найяснійшій і як найпростішій мові незалежний провід партії в класовій боротьбі гуртуючи робітників в опозиції до атаків пануючої класи, розгортаючи ініціативу робітників для контрпрофесивни проти нашого класового ворога і злиття робітників як класи в солідну боеву масу для остаточного повалецця капіталізму.

Угніпшене партійне формування, якого вимагають важливі і зростаючі завдання, що стоять перед нами, було серйозно занедбане через останніх кілька місяців і цьому треба негайно зарадити. Але партія мусить постаратися про те, щоб кожний партійний член міг взятися до теоретичного і практичного студювання праці на основі якоїсь постійної бази.

В теперішній часі активний елемент партії є перепарцтований з огляду на невірний склад організації і на пасивність великого числа членів.

Поставивши організацію на правильний шлях і напичаючи на кожного члена, щоб він притримувався "нової лінії" активності, можна зробити багато більше практичної роботи, як зробилося до цього часу, як також можна мати багато часу для такої важкої справи, як партійне тренування.

Підчас недавньої кампанії робітники радо вітали тих членів партії, які їх відвідували в хатах, бесідників і т. ін. Вони признавали, що ми з цирістю провадимо класову боротьбу. І тому то нашим великим обовязком перед Комуністичним Ітернаціоналом є зміцнити і збільшити успіх нашої праці між робітниками, стараючись переконати їх про правильність нашої програми, втягати їх до партії, зробити нашу партію дійсно масовою революційною, політичною партією, яка має розуміння, ініціативу і відвагу вести робітників через посилені позиції класової боротьби, до цікавого знищення капіталізму й до впровадження комунізму.

Центральний Організаційний Департамент Комуністичної Партії Канади, А. Т. Гил, директор.

ДУМКИ НА ГОЛОС.

Про одного пана-дописувача з "Укр. Голосу"

Каже той дописувач до нібито голови РЗТ: — Я з вами свиней не пас! — щоб бути вам товаришом. Ов! Який великий пан! Він, бачете, свиний не пас, бо своїх не мав, а до чужих його ніхто не наймав.

Як гляну я з боку на такого пана, то й подумаю: І дурний тебе піп хрестив, що з годловою у воду не пустив — було б на світі одним паном менше.

Чув він, що колись панки в старому краю з погородю й з кпинами казали до селянина:

Кажуть, що тому терезетни-

Кажуть, що тому терезетни-

3 ЖИТТЯ І ПРАЦІ КОМПАРТІЇ КАНАДИ

Стаття написана на припорушення Центрального Організаційного Департаменту Комуністичної Партії Канади.

Цю статтю рішив написати Центральний Організаційний Департамент Комуністичної Партії Канади з тим специфічним мрозумінням, щоб аналізувати організаційні питання партії дорогою критики слабостей, помилок і недомагань партійних органів і членів партії та вказати їм на способи, як це все направити, щоби скорсолідувати партію організаціїю.

Зліквідуйте пасивність і поліпшіть теоретичний рівень знання.

Крок зроблений 6-тим листриком зліквідувати пасивність, яка так заманіфестувала себе між членством підчас кампанії в домініяльних виборах, підчас рекрутування нового членства і підчас кампанії "Воркера", бе якраз по корінні дуже серйозної баждужності, яка стоїть колодою в кожній сфері партійної праці.

Капіталістична офензива значно побільшила завдання партійних членів. В кожній індустрії атакується платно, години і умовини праці робітників; робітників гоняться тисячами в ряди безробітних, крайні злидини і зростаюча непервність є нормальними явищами в кожній робітничій місцевості.

В цих серйозних обставинах робітникам шкідять трейд-юнійна бюрократія і парламентарні лейбористські фейкери, які вживають всіляких средств, щоб недопустити робітників організувати опір проти атак пануючої класи.

До акцій цих зрадників треба ще додати помстиву пропаганду капіталістичної преси і фейкерських лейбористських газет, які кожного дня стремлять до того, щоб викликати в робітників упередження до комуністичної партії, щоб тим способом помогти босам перевести атаки за куртиною, яку вони готують.

Ці чинники вимагають, щоб комуністична партія зміцнила свою активність несенням слів до комунізму і нашої революційної боевої програми в щоденній боротьбі між робітниками в часі їхньої потреби.

Щоб досягнути стоїтнентої успіш в рекрутуванні нових членів, наші партійні члени мусять бути ліпше озброєні в теоретичній основі і програмі, партії. Вони мусять вміти пояснити робітникам основи соціальної еволюції, які головню відносяться до революційної теорії і зросту капіталізму і до головних чинників теперішнього періоду занепаду.

Ми мусимо бути в стані пояснити економічну неможливість реформістських лейбористських програм окрім того, що треба викривати на кожнім кроці протиробітничий характер тих, що прикривають себе іменем робітничої класи.

А найважливіше з усього наші члени мусять вміти пояснити в як найяснійшій і як найпростішій мові незалежний провід партії в класовій боротьбі гуртуючи робітників в опозиції до атаків пануючої класи, розгортаючи ініціативу робітників для контрпрофесивни проти нашого класового ворога і злиття робітників як класи в солідну боеву масу для остаточного повалецця капіталізму.

Угніпшене партійне формування, якого вимагають важливі і зростаючі завдання, що стоять перед нами, було серйозно занедбане через останніх кілька місяців і цьому треба негайно зарадити. Але партія мусить постаратися про те, щоб кожний партійний член міг взятися до теоретичного і практичного студювання праці на основі якоїсь постійної бази.

В теперішній часі активний елемент партії є перепарцтований з огляду на невірний склад організації і на пасивність великого числа членів.

Поставивши організацію на правильний шлях і напичаючи на кожного члена, щоб він притримувався "нової лінії" активності, можна зробити багато більше практичної роботи, як зробилося до цього часу, як також можна мати багато часу для такої важкої справи, як партійне тренування.

Підчас недавньої кампанії робітники радо вітали тих членів партії, які їх відвідували в хатах, бесідників і т. ін. Вони признавали, що ми з цирістю провадимо класову боротьбу. І тому то нашим великим обовязком перед Комуністичним Ітернаціоналом є зміцнити і збільшити успіх нашої праці між робітниками, стараючись переконати їх про правильність нашої програми, втягати їх до партії, зробити нашу партію дійсно масовою революційною, політичною партією, яка має розуміння, ініціативу і відвагу вести робітників через посилені позиції класової боротьби, до цікавого знищення капіталізму й до впровадження комунізму.

Центральний Організаційний Департамент Комуністичної Партії Канади, А. Т. Гил, директор.

ДУМКИ НА ГОЛОС.

Про одного пана-дописувача з "Укр. Голосу"

Каже той дописувач до нібито голови РЗТ: — Я з вами свиней не пас! — щоб бути вам товаришом. Ов! Який великий пан! Він, бачете, свиний не пас, бо своїх не мав, а до чужих його ніхто не наймав.

Як гляну я з боку на такого пана, то й подумаю: І дурний тебе піп хрестив, що з годловою у воду не пустив — було б на світі одним паном менше.

Чув він, що колись панки в старому краю з погородю й з кпинами казали до селянина:

Кажуть, що тому терезетни-

Кажуть, що тому терезетни-

Кажуть, що тому терезетни-

— Що то я з тобою свині пас?

І от малюк собі за ним: "Я з вами свиней не пас!"

Потім побачив, що якось то йому "не ловко", бо ж з него такий пан, як з редактора "Укр. Голосу" президент УНР, і почав викручуватися, неначе б то він "панує сам над собою".

"Слово пан, сказав-я тоді товарише, не тільки означає, щоб над кимось панувати, але в першій мірі щоб панувати над собою".

Таку хвалюсофію розводить той пан далі.

І поставив же, думаю собі, сам себе чоловік в таке йолопувате становище, що й не знає як з него викрабатися.

Панує він, бачите, над собою! Як він над собою панує? Що хоче те й робить, куди хоче туди йде, чи їде, сам собі наказує, сам себе слухає, одним словом незалежний, як нетлорівська республіка, чи як?

Нічого не зробимо, треба настроїти червоні окуляри й розглянути того дивовижного пана.

Прошу ясновельможного пана, позвольте вас запитати: ви де робите, в дичах, чи на сіпіарській ярді? Чи ви там самі над собою пануєте, чи якийсь інший пан там панує (гадемує) над вами? Поясніть, не встидайтеся, це ж не свині пасти?

Чи ви, пане, маєте ще одні овгерози, чи то одинкі, в яких ховедте до роботи?

Чи коли при роботі вам містер-бос каже:

— Каман, Джан, каман, гарійон! — то ви, пане, що йому на те відповідаєте — ес, містер бас, мі гарійон, — чи ви пане, може пишдете його до чортового матері, сказавши, що ви самі над собою пануєте? Поясніть, бо я вже на всі бока думаю, і ніяк воно, оте ваше панування самого над собою, мені не зрозуміле?

Ану, пане, станьте будь ласка боком... Так, так, боком... О, як бачу, то ви й з старого краю приїхали до Канади тільки тому, що панували там над собою, А кому ви моргу свою там заставили? Продали, кажете, на віки? Егеж, це все від панування над самим собою.

Знаєте, е така "широ-українська" пісенька, її в старому краю жинки на весілля, як підіють, то співають:

"Сама собі господиня, Сама собі пані, Запрагаю штири коні В мальовані сані..."

І часто співають такі "пані", як ви пан, але від того, що вони ту пісню співають, ніякими чотирма кінми в мальованих санях не їздять, бо... ну, просто через дурницю, бо... не мають.

Коли я подивлюся на вас, ясновельможний пане, то бачу, що ви в солоні спите, а зубачки ськається, і тільки думкою пануєте. Ви знаєте, як кажуть на таких людей, що думкою багатіють? Коли не знаєте, то подивіться в словник, або запитайте редактора тої газети, на шпальтах якої викладає свої панські мудрощі.

Не забудьте пане, запанувати над собою й вчасно записатися в ситі-гол на листу безробітних, то може в зимі, поки поліція битиме безробітних клобами по головах, ви задніми дверима дістанете півфунта фляків.

Незабудьте, пане.

Куркулєнко.

НОВІ НАСИЛЬСТВА ФІНЛЯДСЬКИХ ФАШИСТІВ.

Фінляндські фашисти дали бують і викрадають діячів лівого робітничого руху. В місті Янекоскі фашисти захопили секретаря управи — лівого діяча й відвели його невідомо куди. В Ільмайокі на приміщення робітника Лоуя Ярбі вночі вдерлися фашисти й, витягнувши його на вулицю, жорстоко побили, залишивши непритомного на вулиці.

Фінляндські фашисти дали бують і викрадають діячів лівого робітничого руху. В місті Янекоскі фашисти захопили секретаря управи — лівого діяча й відвели його невідомо куди. В Ільмайокі на приміщення робітника Лоуя Ярбі вночі вдерлися фашисти й, витягнувши його на вулицю, жорстоко побили, залишивши непритомного на вулиці.

Фінляндські фашисти дали бують і викрадають діячів лівого робітничого руху. В місті Янекоскі фашисти захопили секретаря управи — лівого діяча й відвели його невідомо куди. В Ільмайокі на приміщення робітника Лоуя Ярбі вночі вдерлися фашисти й, витягнувши його на вулицю, жорстоко побили, залишивши непритомного на вулиці.

П'ять років боротьби за ленінську національну політику

"Немає іншої засоби боротьби з національною несправедливістю, як організації та з'єднання класів пригноблених для боротьби проти класу гнобителів у кожній окремішній країні, як сполучення таких національних робітничих організацій в одну міжнародно-робітничу армію для боротьби проти міжнародного капіталу".

В. І. Ленін.

Сьогодні минає 5 років з дня заснування польського Мархлевського національного району. Місяць тому на президії ВУЦВК Мархлевський РВК зробив доповідь про стан району, про роботу РВКУ та сільрад, про господарські й культурні досягнення за п'ять років існування району. Своєю газетою висвітлювала цю доповідь, і президія ВУЦВК ухвалила резолюцію, що відзначає досягнення й хиб району, і накреслила нові завдання для розвитку продукційних сил цього району та найшвидшого завершення культурної революції.

Сьогодні Мархлевська рада робітничих, селянських та червоноармійських депутатів святкує п'ятиріччя існування польського району. Для нас, укра-

їнських та російських робітників і селян, це свято має особливе значіння. В той час, коли в наслідок націоналістичної політики за польським та румунським кордонами ми чуємо стогін пригноблених та експлуатованих українських, російських і білоруських робітників та селян; коли націоналістична політика прямує там до польонізації національних меншостей; коли скорочується російській й українській школи та замінюється їх польськими і провадиться примусове скотичення людності іншої віри; коли до цього знуцання з рідної культури та мови національних меншостей приєднується ще й економічне гноблення робітників, бідноти та середняків села, витискуваних з українських земель, що їх передають польським поміщикам та урядовцям (так звана осядна політика), — супроти цього мракобієса, доповідь польського району дає яскраву картину величезних досягнень, як наслідок національної політики партії та радянської влади, що виходить з права нації на самовизначення і самої системи радянської влади.

МАРХЛЕВЩИНА ЗА ЦАРСЬКИХ ЧАСІВ

На території нинішнього Мархлевського району за передвоєнних часів було лише 4 школи, та й то російською мовою. Школи не мали відповідних приміщень та устаткування, але зате в районі діяло працювало 14 костельців. Хто не знає, що польську й українську національності люте переслідував російський імперіалізм, та й не тільки російський. Те саме було в Німеччині та інших капіталістичних країнах.

Велика Жовтнева революція скинула ярмо царату, а з ним поміщиків і капіталістів. Тісно зв'язані спільними класовими інтересами, об'єдналися в одному загальному революційному пориві експлуатовані та пригноблені трудячі російські, польські, українські маси проти своїх ворогів — царя, російських і українських та польських поміщиків і капіталістів.

Робітничо-селянським масам України боротьбу з польськими мілітаристами, що наважи-

лися на захоплення України 1920 р., довелося провадити з виключним напруженням, застатуючи сили і засоби. Польських мілітаристів було відкинуто з території України, але їм пощастило зробити свою ганебну справу. Всім пам'ятні ці варварські зруйнування польських мілітаристів; силу будинків, мостів, споруд, заводів, знищили польські білогвардійці. Тисячі розстріляних робітників і селян були жертвою білого польського терору.

Лише після остаточної ліквідації білопольських трудящими СРСР, в тому числі й польськими трудящими, пощастило залікувати рани, що їх завдала громадянська війна.

ЖИТТЯ ТРУДЯЩИХ В МАРХЛЕВЩИНІ ЗАРАЗ

Тепер у польському районі є 42 школи польською мовою, де працює 89 учителів, є агрошкола селянської молоді, 3 польських семірички, широка

сітка пунктів ліквідації неписьменності, клубів, хат-читальень, бібліотек та інших культурних закладів. Виросла промисловість, замість одного за-

воду в районі, де працювало 500 робітників, тепер устатковано ще 3 заводи, де працює 1,600 робітників. Продукція торф'яної промисловости в районі з 400 тисяч пудів зросла до 1,020 тисяч пудів. Успішно проведено засівні кампанії, значно розширено засівплощу, досягнуто успіхів в ділянці колективізації, — і все це за п'ять

РОЗВ'ЯЗКА НАЦПИТАННЯ В КРАЇНАХ КАПІТАЛУ, А В РАДЯНСЬКОМУ СОЮЗІ

Капіталісти будують величезні споруди, нагромадили колювальні багатства, але все це скеровано на забезпечення та зміцнення власності самих капіталістів, на закріплення експлуатованої системи, на більше пригноблення трудящих мас, все це перейнято одним великодержавним, націоналістичним ухилом, одним прагненням — в Польщі — сполучити, в Німеччині — змішати і т. ін. Така система, на превеликий жаль, панує, за винятком СРСР, на всій земній кулі. І цю найогиднішу капіталістичну політику прикривається завжди релігією католицькою, православною тощо.

І лише в країні Рад ця ганебна пляма, що правила за засіб одурманювати народні маси, відходить в царину історії. І нещастя в науку, на знак глибокої історичної іронії порожнистю стоять в Мархлевському районі 14 костельців, ці історичні свідки найглибшої помилки трудящих мас, їхньої відсталості, темноти та неписьменності. За цих німих свідків колювального гноблення та експлуатації штурмом посуваються радянські загони пролетарів, бідняків та середняків на села, щоб опанувати всі наукові висоти для розвитку виробничих сил трудящих мас, для рівності й братерства, для цілковитого знищення коріння капіталізму, ліквідації гнитавства, спекулянтів, для будівництва соціалізму. Через ці костельці католицизм здійснював усі заходи для політичного й економічного уярмлення тру-

У КЛАСОВІЙ БОРЬТБІ ВИХОВУЄТЬСЯ НОВЕ ЛЮДСТВО

Радянська система закладає міцний фундамент для соціалістичного розвитку району. І Мархлевський польський національний район являє собою незрівняну картину розвитку та творчости викликаних до життя продуктивних сил трудящих мас, що своєю рідною мовою в керуванні, в навчанні

років. Хто з імперіалістичних держав може похвалитися таким темпом розвитку за такий короткий час? Звичайно, жадна капіталістична країна не зробила і ніколи не зробить нічого подібного. Цього може досягти лише влада трудящих, до якої б національності вони не належали.

длящих мас, їхнього поневолення. Католицька церква, як і православні, протестантські та інші, осмілювали вступ на престол царів і королів, вони благословляли їхню криваву політику і безконечні війни, вони благословляли рабство трудящих мас роботу "хлопів" на поміщиків і капіталістів, вони благословляли право поміщицького панування над селянською дівчиною, що виїшла заміж. Нема жадного ганебного факту з минулого рабства й експлуатації, гноблення і насильства над трудящими, якого б не благословляли представники всіх релігій і особливо католицької.

І за наших часів відбуваються ще неймовірні події, коли, наприклад, до Румунії прибув з Франції король, криваво правився зі своїми ворогами і сів на престол. І тут румунське духовництво благословляє вступ на престол насильника. Католицький цар — папа румунський, благословляє панування та насильство над трудящими Муссоліні з його фішістською бандою. Отже, в кожній країні буржуазія за допомогою релігії творить нечужі насильства і там, де обставини дозволяють, поневолює народи лицемірством та релігією.

Ми трохи більше зупинилися на релігійному чиннику поневолення народів тому, що в історії українського і особливо польського народу, в їхніх взаємних та класовій боротьбі найогиднішу роль в справі поневолення трудящих мас відігравала релігія.

з дитинства виховують у молоді пошану до мови та культури кожної національності і ненависть до національного розбрату, до експлуатації та гнобителів. Цей розвиток творчости дасть ще вищий розквіт сил і переможного поступу радянської системи.

Президія ВУЦВК в своїй ре-

зольції відзначила величезні революційні досягнення польського району. Радянська влада політиці мілітаризму та національного гноблення протиставить систему радянського національного будівництва, і польський Мархлевський район, що лежить на західному кордоні, є соціалістичним фононом проти імперіалістичного Заходу.

Польські комуністи, пролетарі, бідняки й середняки села розуміють і повинні ще глибше розуміти й усвідомити все значіння історичної місії. Робітники й селяни польського району, його сільради повинні, на основі волі своєї мови та національної й пролетарської культури, на основі радянської науки, розгорнути ще ширше роботу над будівництвом соціалізму в нашій країні. Вони повинні довести, що трудячі поляки, відзначаючи п'ятиріччя існування свого національного району, в тісному єднанні з українськими і російськими робітниками та селянами, дружно виконуватимуть промпінплан і п'ятирічку за 4 роки. Іхня робота покаже всім народам і особливо гнобителям та експлуаторам близьким до кордону районів, що значить радянська система.

В той момент, коли Україна і весь Союз урочисто відзначають існування вільного польського району, ми є свідками того, як польська буржуазія своєю реакційною політикою штовхає українські маси, що їм уірвався терпець, на повстання. Трудячі українські маси зараз у Галичині спалюють польські маєтки, руйнують польські установи і вимагають волі та незалежності Галичини. Рівночасно ми бачимо, як польська буржуазія ліквідує останні залишки так званого демократичного управління. Фашісти розпускають сойм і депутатів його трактують, як кривців та шахраїв. І все це робиться, щоб догодити капіталістичній класі.

На великій історичній арені, на межі двох світів, у великій класовій боротьбі праці з капіталом виховується нове людство. Ми є свідками вироблення і відмирання капіталізму. Немає жадної капіталістичної країни, неохопленої катастрофічною кризою своєї системи, країни, де б не посилювалася система експлуатації і збурювання найширших робітничих та селянських мас.

Система рад усуває всякий гнет людини людиною, нещадно бореться з усякою експлуатацією, усуває історичний бруд, нагромаджений релігією та націоналістичною політикою поміщиків і капіталістів і супроти цього висуває волю тру-

дящих всіх національностей, дає нечувані розмах розвитку продуктивних сил країни, раніше на дев'ять десятих пригнобленого населення.

Відзначаючи п'ятиріччя польського Мархлевського району, уряд УСРР зробить все, щоб організаційно, матеріально і культурно допомогти району в дальшому розвитку продуктивних сил робітників і селян. Але польським комуністам, пролетарям, бідноті і середнякам села треба змагатися до найшвидшої соціалістич-

ної перебудови промисловости та сільського господарства і завершення культурної революції в районі.

Комуністи повинні закликаєти всіх трудящих поляків швидко виконувати п'ятирічку, що створює міць країни рад і батьківщини для трудящих усіх національностей.

Хай живе національне самовизначення трудящих мас! Хай живуть поляки-пролетарі, бідняки й середняки Мархлевського району!

Г. Петровський.

ЛІДЕР П. ІНТЕРНАЦІОНАЛУ ПРО ВИКОНАННЯ П'ЯТИРІЧНОГО ПЛАНУ СРСР

Вандервельде ватажок Соціал-демократичного Інтернаціоналу, що проїхав через СРСР до Китаю, ділиться своїми враженнями в газеті "Депеш":

Підчас проїзду Вандервельде через Берлін, один великий промисловець — голова великого електричного товариства, що з ним СРСР уклав договір про техдопомогу, заявив Вандервельде, що дуже багато інженерів, посланих до СРСР повертаються звідти "з більшовицькими настроями", "побільшовичені", сповнені ентузіазмом, що ним заражає їх величезне будівництво, здійснюване порядком виконання п'ятирічного плану.

Далі Вандервельде пише: "Мені казали, що я не знайду ніяких змін проти 1922 р. Проте, від самого початку мої враження були протилежні. По-перше, на кордоні вже нема червоноармійців у лахмітті, як 8 років тому по громадській війні. Чистий вокзал у Негорілому. Зручні вагони — багать-

ма сторонами країні за європейський залізничний транспорт. Але, надто видатне те, що носильники відмовляються від усяких чарів поверх встановленого від профспілки тарифу за роботу.

"Коли я дивлюся тепер на Москву, я пригадую Токію другого дня по землетрусі", — заявив Вандервельде. Це порівняння, — додає Вандервельде, — треба добре продумати. Москві надає вигляду зруйнованого міста здійснюване в ній величезне напруження будівництва.

"Я не є прихильник поквашених висновків, але є одне, про що вважаю за потрібне сказати, бо воно відповідає моїм переконанням, що делати зміцнюється: ті, хто недоцінює зусилля в реконструкції СРСР, легко ризикую помилитися, щодо можливостей майбутнього російської революції. Вона зазнала, вона тепер знає і далі зазнаватиме ще не мало нестатків, але такий закон усякого процесу полігів".

ПАНСЬКІ ФІЛЬВАРКИ Й СТИРТИ НА ЗАХІДНІЙ УКРАЇНІ ТАКИ ГОРЯТЬ

Львівська преса повідомляє про такі нові тиємічні випадки:

Біля Микулинця (тернопільщина) згоріло на фільварку Сущина п'ять великих стирт збіжжя. Арештовано 4 особи, яких підозрюють в підпаї.

Біля Чайкович (пов. Рудки) невідомі люди підпалили п'ять вагонів пшениці на фільварку Макарів. Втрату рахують на 25,000 польських золотих.

На залізничному шляху між Борщівичами й Красним поїзд наїхав на малу бомбу, яка вибухла, але не зробила великої шкоди.

В Тернополі перед польсько-фашістським вієм, на якому мали говорити про підпаї й саботажі, найдено на площі польського сокола бомбу, яку

вчасно вдалося усунути. Поліція арештувала 4 особи, підозрюючи, що це вони підклали бомбу, яка вибухла, але не зробила великої шкоди.

В селі Данильцях, (пов. Рогатин) згоріла стирта збіжжя на фільварку діляча Бєсядецького. Арештовано 3 сільських хлопців, що їх поліція підозрює в підпаї.

В Заріччю (пов. Богородчани) згорів тартак Маєра Галлера. Шкода виносить 260,000 золотих.

В Макаріві згоріли стирти пшениці на фільварку Станіслава Пельца. Шкода виносить 20,000 золотих.

Товариші! Відновляйте передплату на "Українські Робітничі Вісті"!

ЕРІХ МАРІА РЕМАРК

На західному фронті без змін

Переклав з німецької мови Ж. Бургардт.

(58)

(Продовження)

Левандовський цілими годинами обмірковував це з нами, бо тут у нас це не становить таємниці. Та й ніхто в цьому нічого й не бачає. Ті з нас, що вже виходять, дають йому вказівки щодо затинних куточків у місті, в садах та парках, де б його не турбували, один навіть знає малу кімнату.

Але навіщо це все, Левандовський лежить у ліжку і турбується. Він уже не радий з свого життя; коли має від цього відмовитися. Ми його розважаємо і обіцяємо цю справу залагодити.

На другий день, після обіду з'являється його дружина, дрібненька, миршава істота, з похоловшими бистрими патшаними очима, в чомусь на зразок чорної мантілі з стрічками та шклярками; — бог її знає, де їй припала в спадщину ця штучка.

Вона щось стиха мурмотить і зупиняється боязко біля дверей. Вона лякається, що нас тут аж шестеро чоловіка.

"Ну, Маріє", — каже Левандовський і почи-

нає загрозливо кватити своїм адамовим яблуком, — "заходь спокійненько, тут тобі нічого не станеться".

Вона обходить нас і подає кожному руку. Потім вона розв'язує дитину, яка тим часом вже зробила в пелюшки. З великої, шкляними перлами вишитої торбинки, вона виймає чисту хустку і швидко загортає дитину. Так минає перше замішання і вони починають розмовляти.

Левандовський все крутиться: він скоса безпорадно поглядає на нас своїми круглими вираченими очима.

Час сприятливий, лікарський огляд скінчився, найбільше — в кімнату може це сестра зазирнути. Тому один із нас виходить ще раз — подивитися. Він повертається і киває: "Нічого стерва не видно. Ну, скажіть же їй, Йогане, тай годі".

Обоє розмовляють своєю мовою. Жінка поглядає на нас, вона трохи почервоніла та збентежена. Ми доброзичливо всміхаємося, і недбало махаємо рукою, що ж тут такого! До біса-всього упевдженні, це для інших часів, тут лежить столяр Йоган Левандовський, повінечений салдат, а ось його дружина; хто знає, коли він її знову побачить, він хоче її мати, і він її матиме, годі.

Двоє стоїть перед дверима, щоб затримати сестру, коли вона, бува, проходитиме. Їм треба приблизно з чверть години вартувати.

Левандовський може лише на боці лежати, тому один йому підкладає це декілька подушок під спину. Альбертові дають тримати дитину, тоді ми трошки відвертаємося, чорне мантіля зникає під ковдрою, а ми голосно

стукімо, граючи в скат, та розмовляємо.

Все гаразд. У мене в руках гарна гра, ми вже майже забуваємо про Левандовського. Через деякий час дитина починає плакати, дарма що Альберт її розпачливо гоїдає. Щось трохи шестить і коли ми поглядаємо туди, то бачимо, що дитина вже має фляшку в роті і знову у матері. Все гаразд.

Ми себе тепер почуваємо, мов велика родина, жінка повеселішала, а Левандовський лежить сплїтаний, променіючи.

Він спорожняє вичиту торбинку, там декілька гарних ковбас. Левандовський бере ножа, мов квітку, і ріже м'ясо на шматки. Широким рухом вказує він на нас, і маленька жінка йде від одного до другого і роздає ковбасу; вона тепер просто гарненька. Ми кажемо їй "мамочко", а вона радіє і збиває нам подушки.

Через декілька тижнів мені треба шоранку до Цандерівського інституту. Там мою ногу міцно перев'язують та ворущать. Рука вже давно здорова.

Прибувають з фронту нові транспортні. Перев'язки вже не з матерії, а з білого м'ятого паперу. Там вже забракло матеріалу.

Альбертовий оцупок гоїється. Рана майже закрилася. Через декілька тижнів він піде на протезну станцію. Він уже мало розмовляє і куди серйозніший, ніж раніше. Часто він уриває розмову і дивиться перед себе. Коли б він не був разом з нами, то давно б уже покінчив із собою. Але тепер уже найгірше минуло. Він уже інколи дивиться, як ми граємо в скат. Мені дають відпустку для відпочинку.

Моя мати не хоче мене більше пускати. Во-

на така слаба. Все ще гірше, ніж було останнього разу.

Тоді мене викликає мій полк і я знову їду на фронт.

Важко розставатися з моїм приятелем, Альбертом Кроном. Але з часом до цього звикаю.

XI.

Ми вже не рахуємо тижнів. Була зима, коли я приїхав і грудки замерзлої землі, коли рвалися гранати, робилися майже так само небезпечні, як і обламки. Тепер дерева знову зелені. Життя наше проходить поміж фронтом і бараками. Почасти ми вже звикли; війна це причина смерті, як пістряк та туберкульоз, як грип та дезинтерія. Тільки смертельні випадки тепер частіші, ріжноманітніші та жорстокіші.

Наші думки — це глина, яку мисить зміна днів — вони гарні, коли ми маємо спокій, і мертві, коли ми лежимо під вогнем. Поля зорані лікцями і зовні, і всередині. Всі такі, не ми самі, що було раніше, те не в рахунок, та його й справді вже більш не знаєш. Ріжниця, яку утворила освіта та виховання, майже стерта і ледве помітна. Інколи вона має перевагу при використання якого небудь становища, але вона має і від'ємні сторони, викликаючи опір, який спершу треба ще перемогти. Це так, наче б ми були колись монетами різних країн — їх потім стопили, і всі вони тепер мають один штамп. Коли хочеш розпізнати ріжницю, то треба вже добре виробувати матеріал. Ми салдати, а лише потім, у якийсь дивний та соромливий спосіб, це й кожний зокрема — людина.

(Далі буде.)

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ!

ЧИТАЙТЕ І РОЗПОВСЮДНОУЙТЕ ТАКІ ЧАСОПИСИ Й ЖУРНАЛИ:

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ" — одиний український робітничий часопис в Канаді, виходить три рази на тиждень. Передплата: \$4.00 на рік, \$2.00 на півроку.

"ФАРМЕРСЬКЕ ЖИТТЯ" — одиний дійсно фермерський український часопис в Канаді, що боронить інтереси працюючого фермерства. Передплата: \$2.00 на рік, \$1.00 на півроку.

"РОБІТНИЦЯ" — одиний журнал в українській мові для працюючого жіноцтва, виходить два рази на місяць. Передплата: \$1.50 на рік, 80 центів на півроку.

"БОРОВА МОЛОДЬ" — одиний журнал в українській мові для української роб.-фарм. молоді, виходить раз на місяць. Передплата лише 50 центів на рік.

Передплату на вищевказані часописи й журнали посилайте або на будь-якого часопису воєнка, або на імя й адресу:

WORKERS AND FARMERS PUBLISHING ASS'N, Ltd.
Cor. Pritchard & McGregor Sts.
Winnipeg, Man.

3 МАНДРІВКИ ПО ЗАХІДНІЙ УКРАЇНІ І РАДЯНСЬКОМУ СОЮЗІ.

Стаття українського робітника тов. Д. М. С. зі Сдобори, який в минулому місяці прибув в Канаді зі своєї мандрівки по Західній Україні й Радянському Союзу.

Сдобори, Онт.

Перебувши в Канаді поверх сімнадцяти років, закортіло мене поїхати до старого краю відвідати свою родину. Приїхав до села П. на Буковині, яка зараз знаходиться під пануванням болярської Румунії.

Ходив по селах і розмовляючи з селянами, не почув я ні від одного селянина, який скаже би, що йому добре, а всі як один нарікають, що минулого року град обізвав вимоготи на пш, хліба не було і селяне заїдали в довги по самі вуха. Грошей понаїмали в банках, які зараз за процент забірають від селян, що попало, а то: худобу, свині, вівці, поле і так псувають селян з торбами. Економічна криза в Румунії така страшна, якої ще ніхто не пам'ятає.

Ціна на живий скот і на обілля вилала до найнижчого степеня. Корова, яка коштувала минулого року десять тисяч, тепер чотири тисячі лев. Кориджита (сто кіло) платився від 9 до 10 тисяч лев, а зараз 120 до 150 лев; морт поля платився від 40 до 50 тисяч лев, тепер 12 до 15 тисяч лев. (За долара 168 лев.) Країна не відбудується, а ще до решти занепадає. Там, де були перед війною царські дороги (гостинці), ще людська рука їх не рухала. Коли приїдеш до Іхати такою дорогою пару кілометрів, то одразу треба відлежати від ямів та вибоїв. По більших містах, як наприклад в Чернівцях, величезні будинки повніще війною, стоять по сьогоднішній день пустою. Це саме на Звинячу, Крестатичу і й. Міст над рікою Прут в Чернівцях, який був знищений війною, заведені владосі Румунії цього року відбудувати. Це саме і на Дністрі коло Заліщиць, відбудовано залізничний міст спільно з Польщею, а для переїзду фірами, то тільки фізирт і залізо стремають з води. Де були колієві зелені буквої ліси, сьогодні румунська влада ліси понищила до тра, а поле віддала в аграрне (себе на політкі), а інше віддала по сім до десяти моргів своїм колоністам, тільки румунам, а українцям давить у політкі не дала.

В цілії Буковині всі школи зрумунізовані. Діти, які кінчать сільську школу, не знають навіть підписатися. Читати не вміють не то по українськи, але навіть і по румунськи.

За так довгий час мого перебування в Канаді, я, приїхавши до села, не пізнав доріг, хатів, а навіть і людей. Все змінилось до непізнання. Хати старенькі, зліплені з бозота, рокирітї соломою, попрієдали трохи що не до землі. Ввійди до такої хатчини, а вона поїпірива патиками, щоб не впаала. Сядеш на лаву, то рукою

легко досягнеш стелі. А бозів (образів) понаїшувано від порста навколо по стінах. Відстаїє між селянами, адається мені, далеко більша, як перед війною. Пирка ваша була 6 година, як би ви посміли їм дещо сказати, наприклад, проти релігії або святих. За таке буде про вас знати ціле село, а пін найборше.

От здається зі мною сільський поміщик, зачали дещо говорити, опісля питає він мене, чи і я такій, як той, що приїхав недавно з Америки і каже, що бога нема; попа ані церквії людям не треба і т. д.

Виходить, що деякі селяне, як що вчуться, зараз носять до пона, а цей той голосить про таку людину, як безбожника, прилюдно в церквії.

Організації ні товариства в селі нема, поговорити і обмінятися з своїми думками нема з ким. Як що сказати про радянську господарку, так на другий день вже буде знати жандармерія. Провокація ще на денний порядок.

Ніхто з селян навіть і не подумав, як би вийти з теперішньої господарки на кращу. Майже всі ще вірять в якусь невидиму силу, що спасе їх від теперішнього панування румунських боляр, а тої буде краще жити, як тепер. Про організацію, яка могла би покласти вземь пануванню кінець, навіть ніхто і слухати не хоче.

Провокація, як я сказав попередньо, ще на денний порядок. Не вступив чоловік слова сказати, як сїгуранца (а П тут не бракує в кожній селі) зараз доїдається, а тоді пересидують до крайної міри. Приїде і застає не пів фіри гною на оборі, плати кару; не спущений, плати 150 лев каря, а ві, то цяч ліб арешту; худобина спущилася і побігла селом, плати кару. І так без кінця кара за карою, що і рахунку її немає.

Податок є державний і є громадський. Державний раз а найбільше два рази на рік, а громадський чотири, а то і п'ять разів на рік. Громадський податок накладають від поля, худоби, свиний, овець, дробу, а навіть і від псів. Середньому селоподареві, як нарахують за все, то часом від двох до трох тисяч лев. Громадський податок має таку саму силу, як і державний. Не може чоловік такого податку заплатити на означений час, тоді фантують, що найкращу худобину і як до чотирнадцять днів не заплатити, так опісля публічно продають на ліценці заїдармо. Як часом не вистарчить на означену суму, фантують другий раз.

На що їдуть ці податки? На платню начальника шість тисяч лев річно; двома вартівникам по шість тисяч лев; гайдук сім ти-

сяч; сільський писар вісім тисяч з половиною лев; заступник начальника три тисячі лев і так далі. Селяни цими податками так сильно пригнічені, що не мають за що своє обілля обгородити, а все стоїть пустою. Будинки повалені, плати повалені, садї повирубувані, однім словом — пуста скряя по всіх селах.

Про Радянський Союз ні селі селяни не мають великого поняття. Про нього знають тільки попи і вчителі, але ці люди хотїли знати, то селянам доброго про нього нічого не скажуть, а тільки представляють більшовиків великими безбожниками, що церкви пишуть, а попів з торбами пускають.

От що сказав мені в довній розмові директор школи: "Як можна погодитися з політикою більшовиків, коли в них є так, що хто хоче той робить, а не хоче, то байдакує. Опісля приходять до першого лішого газди, який має хліб, і сїлою забірає від него обілля та худобу".

Я гостро тако брехню заперечив і сказав, що в Радєокоі такого не було і нема, а є гасла, що хто не робить, той не їсть.

Селяни, почувши таку брех-

МИ ПОБАЧИЛИ ВЕЛИКУ РІЖНИЦЮ МІЖ НАПІТАЛІСТСЬКИМ СВІТОМ А РАД. СОЮЗОМ

Повертаючи з Румунії до Польщі, перебув я кілька днів в місті Львові, але не почув я там українського слова, тільки польські гомонили по-польськи. Приїхав на ресторан, уся служба, що обслуговує гостей, не говорить, інакше тільки "прошу пана", "служу панові", "сиджу пана", і так без кінця, аж обридло слухати пан та пан. Польські пани приходять до ресторану, скажуть дати собі по галобі доброго пива, позакурюють левка на довгих цибухах, та жалкі нарікають, що хамство, себто робітники, бунтують і не дають їм спокійно вести гоїне життя.

На 7 серпня ц. р. ми переїхали польсько-радянський кордон. Це була яка мила до кордону, як ми побачили на колійовій дорозі брами, на яких повішали червої прапори. Не знаю, чи з жалю чи з радости, серце забилось, а на душі так легко стало, як ніколи передтим. А де тому, що ми за кілька хвилини мали вступити на вільну нашу батьківщину, Радянську Україну, де нема панів і рабів, а всі рівні, як брати; де нема пискувачів ані випскуванців, а всі ділять своїми плодами праці. Тут вже не почуєш що друге слово "пан", а товариш. Приїхавши на станцію Шенєтївка, нас привітали, як закордонних братів, по товаришам. Ми тут почули свою рідну мову, якою запитано нас, де і відки ми їдемо.

Ми побачили тут дуже велику різницю між буржуазними державами, як Румунія і Польща, а Радянським Союзом. В Румунії і Польщі правлять державою пани капіталісти і випскувають робітника до крайної міри, а Радянською Україною правлять самі робітники.

Ідучи потягом душа аж радіє дивитися на поля, де вже немає меж, а в тільки один великий як море лан, який селяни обробляють колективно. Люди, як мурашки вихаються по полі, збираючи жито, пшеницю і т. ін.

Приїхавши на 9 серпня до столиці Радянської України, Харкова, ми зустрінулися з пролетарським шпємеником тов. Ірчаном, І. Ткачуком, Нікфоромом і іншими, які нас дуже радо привітали. Тов. Ірчан зараз нас винувував про канадських товаришів і товаришів взагалі, а про товаришів з Вінніпегу і Торонто окрема.

На другий день ми заїзналися з комсомольцями, які нас радо привітали, а вечером нас забрали в Комсомольський Садок, де ми побачили всієї забавки, як для дітей так і для старших. Тут побачили кіно під голім небом, де тисячі присутніх дивляться на нього безплат-

но від поїв та вчителів дають їм на це віру і лише головами покивують та кленуть більшовиків.

За цілий час (24 дні) мого перебування на селі, май я нагоду поговорити з попом, директором школи і з студентами, що покінчили шість клас гімназїяльних, але ніхто з них не сказав поєв на користь бідного селянина. А про організацію як їм спійми, то так, як від окопу підскачуть і скажуть, що на селі селянам організації ніякої не треба, а тільки потрібно П робітникам в місті, де робиться будівку роботу. На селі організація безкорисна тому, що селяне ще до організації челоарїлі. Їх організація в літі це коса, граблі і серп, а в зимі ціп і лопата.

Не думайте, товариші, що це говорять люди, які на позитиві не розуміються! Ні, це говорять інтелігенція, яку цей селянин утримує своїм потохом і кровю. Про це можна писати дуже багато, але школа забирати дорогого місяця на сторінках нашого часопису. Я краще напишу зараз про Радєоко, в якій я перебув близько місяць.

16 серпня вїїхали до Москви. Там були ми 4 дні і мали нагоду бути присутними на засіданні Всеукраїнського Конгресу Профінтерну та вислухати доклады тов. Лозовського. На конгресі були присутні делегати з цілого світа. Такамо зустрінулися тут з канадійською жіночою делегачією.

Повертаючи з Москви, вступили ми до міста Київна, де відїдали Всеукраїнський Музей Геродок (Печерську Лавру), яку закрито в місяці січні ц. р. і перетворено на музей. Відїдали також Музей Революції, де побачили ріжкі фотографії і написи з революційних подій аперед тисячу років тому назад.

На 30 серпня, залишаючи вільну землю, Радянську Україну, переїхали ми до Польщі і затрималися в місті Львові. Заїмешкали в Народній Гостиниці, на яку на 28 серпня польські фашисти зробили напад і повинивали вікна та пробрили вожем портера. На 30 серпня поліція перевела ревізію в Гостиниці. І в нашій помешканню поперевертала весь догори ногами. Не знайшовши нічого, обурена вийшла з помешкання.

Наприкінці від нашої групи, яка відїдувала Радянський Союз, складаємо всім комсомольцям і ренти товаришам, які нам допомагали заїзналися з життям і обставинами в Радянським Союзі, шпур товариську подяку. Хай живе і розвивається Радянський Союз!

МІЖНАРОДНИЙ РОБІТНИЧИЙ РУХ.

ЛІКВІДАЦІЯ ПРОФРУХУ В ЛОДЗІ.

Масові арештування лодзинських робітників.

Рівночасно з ліквідацією профсоюзів у Варшаві відбувся також розгром профспілкового руху в Лодзі.

Цими днями лодзинська поліція впала на засідання червоної фракції Фкружної комісії профспілок (вул. Замейгофа 17), арештувала всіх присутніх і льокаль опечатала.

По звідомленням польської буржуазної преси, червона фракція вела акцію в напрямі викликання загального страйку в Лодзі та робітничих заводів. Підчас ревізії в льокаль мала поліція знайти багато матеріалу, який має доводити, що фракція стояла в тісному контакті з Комуністичною Партією Польщі.

МЕКДОНАЛДІВ ПОСОЛ — КАТ УГОРСЬКИХ РОБІТНИКІВ.

Розправа з демонстрантами і ініціативи агента "робітничого" уряду.

Майже всі празькі газети сповіщають, що підчас великої демонстрації будапештського робітництва і вересня проти демонстрантів вирядили військо з кулеметами та пацеровими автомобілями в наслідок утручання англійського посла.

Зокрема "Народні Політика" повідомляє:

"Після 3 години вдень видано наказ зосередити військо в внутрішніх районах Будапешту. Це зроблено на вимогу англійського посольства, що

вдалося до міністерства закоддонних справ з пропозицією вжити заходів проти небезпечки, яка загрожує чужоземцям".

СУДОВА РОЗПРАВА З РЕДАКТОРОМ ОРГАНУ ФРАНЦУЗЬКОГО КОМСОМОЛУ.

Заарештованого в липні редактора центрального органу французького комсомолу "Авангард" тов. Тонне засуджено на рік ув'язнення й 3,000 франків штрафу.

КОРЕЙСЬКИЙ ПОВСТАНСЬКИЙ РУХ У МАНДЖУРІ.

З Харбіну сповіщають, що в окрузі Цзяндао (Гірінська провінція в Манджурії) була сутиска між корейським партизанським загonom і китайськими сабатами. Двох корейців заїняли, а 50 забрали в полон. Зв'язок між м. Тадагау і сусідніми пунктами припинився, бо партизани перерізували телеграфні дроти. Підсилени партизанського руху пояснюють жорстокими репресіями японської влади проти корейців у Манджурії у зв'язку з роковиною захоплення Кореї.

У Гірінській провінції китайський військовий польовий суд засудив на смерть 17 корейців. Корейців винуватили в належності до компартії, в активній боротьбі проти імперіалізму й в збройному нападі на залізницю Гірін-Дунхуо. Вирок виконано. Сьоми корейцям, що перебувають під арештом, теж загрожує смертна кара.

ЗАМОВЛЯЙТЕ НОВУ КНИЖКУ!

ЩОЯНО ВИЙШЛА З ДРУКУ І ПРОДАЄТЬСЯ ПО ДЕШЕВІЙ ЦІНІ ДУЖЕ ЦІННА КНИЖКА

МАТЕРІАЛИ ЗБІРАНІ НА ОСНОВІ СУДОВИХ ЗІСНАВ КЕРІВНИКІВ "СВУ", ПРОМОВА ГРОМАДСЬКОГО ОБВИНУВАЧА Т. П. ЛЮБЧЕНКА ТА ЗАСУД ЕФРЕМІВІЧІВ.

ЦЕНА ЛІШЕ 30 ЦЕНТІВ.

ПЕТ ЛЮРІВЩИНА ПЕРЕД ПРОЛЕТАРСЬКИМ СУДОМ

("СПІЛНА ВИЗВОЛЕННЯ УКРАЇНИ")

МАТЕРІАЛИ ЗБІРАНІ НА ОСНОВІ СУДОВИХ ЗІСНАВ КЕРІВНИКІВ "СВУ", ПРОМОВА ГРОМАДСЬКОГО ОБВИНУВАЧА Т. П. ЛЮБЧЕНКА ТА ЗАСУД ЕФРЕМІВІЧІВ.

МАТЕРІАЛИ ЗБІРАНІ НА ОСНОВІ СУДОВИХ ЗІСНАВ КЕРІВНИКІВ "СВУ", ПРОМОВА ГРОМАДСЬКОГО ОБВИНУВАЧА Т. П. ЛЮБЧЕНКА ТА ЗАСУД ЕФРЕМІВІЧІВ.

МАТЕРІАЛИ ЗБІРАНІ НА ОСНОВІ СУДОВИХ ЗІСНАВ КЕРІВНИКІВ "СВУ", ПРОМОВА ГРОМАДСЬКОГО ОБВИНУВАЧА Т. П. ЛЮБЧЕНКА ТА ЗАСУД ЕФРЕМІВІЧІВ.

МАТЕРІАЛИ ЗБІРАНІ НА ОСНОВІ СУДОВИХ ЗІСНАВ КЕРІВНИКІВ "СВУ", ПРОМОВА ГРОМАДСЬКОГО ОБВИНУВАЧА Т. П. ЛЮБЧЕНКА ТА ЗАСУД ЕФРЕМІВІЧІВ.

МАТЕРІАЛИ ЗБІРАНІ НА ОСНОВІ СУДОВИХ ЗІСНАВ КЕРІВНИКІВ "СВУ", ПРОМОВА ГРОМАДСЬКОГО ОБВИНУВАЧА Т. П. ЛЮБЧЕНКА ТА ЗАСУД ЕФРЕМІВІЧІВ.

МАТЕРІАЛИ ЗБІРАНІ НА ОСНОВІ СУДОВИХ ЗІСНАВ КЕРІВНИКІВ "СВУ", ПРОМОВА ГРОМАДСЬКОГО ОБВИНУВАЧА Т. П. ЛЮБЧЕНКА ТА ЗАСУД ЕФРЕМІВІЧІВ.

МАТЕРІАЛИ ЗБІРАНІ НА ОСНОВІ СУДОВИХ ЗІСНАВ КЕРІВНИКІВ "СВУ", ПРОМОВА ГРОМАДСЬКОГО ОБВИНУВАЧА Т. П. ЛЮБЧЕНКА ТА ЗАСУД ЕФРЕМІВІЧІВ.

МАТЕРІАЛИ ЗБІРАНІ НА ОСНОВІ СУДОВИХ ЗІСНАВ КЕРІВНИКІВ "СВУ", ПРОМОВА ГРОМАДСЬКОГО ОБВИНУВАЧА Т. П. ЛЮБЧЕНКА ТА ЗАСУД ЕФРЕМІВІЧІВ.

МАТЕРІАЛИ ЗБІРАНІ НА ОСНОВІ СУДОВИХ ЗІСНАВ КЕРІВНИКІВ "СВУ", ПРОМОВА ГРОМАДСЬКОГО ОБВИНУВАЧА Т. П. ЛЮБЧЕНКА ТА ЗАСУД ЕФРЕМІВІЧІВ.

МАТЕРІАЛИ ЗБІРАНІ НА ОСНОВІ СУДОВИХ ЗІСНАВ КЕРІВНИКІВ "СВУ", ПРОМОВА ГРОМАДСЬКОГО ОБВИНУВАЧА Т. П. ЛЮБЧЕНКА ТА ЗАСУД ЕФРЕМІВІЧІВ.

МАТЕРІАЛИ ЗБІРАНІ НА ОСНОВІ СУДОВИХ ЗІСНАВ КЕРІВНИКІВ "СВУ", ПРОМОВА ГРОМАДСЬКОГО ОБВИНУВАЧА Т. П. ЛЮБЧЕНКА ТА ЗАСУД ЕФРЕМІВІЧІВ.

МАТЕРІАЛИ ЗБІРАНІ НА ОСНОВІ СУДОВИХ ЗІСНАВ КЕРІВНИКІВ "СВУ", ПРОМОВА ГРОМАДСЬКОГО ОБВИНУВАЧА Т. П. ЛЮБЧЕНКА ТА ЗАСУД ЕФРЕМІВІЧІВ.

МАТЕРІАЛИ ЗБІРАНІ НА ОСНОВІ СУДОВИХ ЗІСНАВ КЕРІВНИКІВ "СВУ", ПРОМОВА ГРОМАДСЬКОГО ОБВИНУВАЧА Т. П. ЛЮБЧЕНКА ТА ЗАСУД ЕФРЕМІВІЧІВ.

ЦЕНА ЛІШЕ 30 ЦЕНТІВ.

ДЛЯ ОРГАНІЗАЦІЙ, ЩО ЗАМОВЛЯЮТЬ ДЛЯ ПРОДАЖІ БІЛЬШУ КІЛЬКІСТЬ ЗВЧАЙНИЙ ОПУСТ.

Замовлення разом з належитістю засилайте до: WORKERS AND FARMERS BOOK STORE 600 SELKIRK AVENUE WINNIPEG, MAN.

З товаришам привітом, Головний Український Агітпропком КПК.

З товаришам привітом, Головний Український Агітпропком КПК.

З товаришам привітом, Головний Український Агітпропком КПК.

З товаришам привітом, Головний Український Агітпропком КПК.

З товаришам привітом, Головний Український Агітпропком КПК.

З товаришам привітом, Головний Український Агітпропком КПК.

З товаришам привітом, Головний Український Агітпропком КПК.

З товаришам привітом, Головний Український Агітпропком КПК.

З товаришам привітом, Головний Український Агітпропком КПК.

З товаришам привітом, Головний Український Агітпропком КПК.

З товаришам привітом, Головний Український Агітпропком КПК.

З товаришам привітом, Головний Український Агітпропком КПК.

З товаришам привітом, Головний Український Агітпропком КПК.

З товаришам привітом, Головний Український Агітпропком КПК.

З товаришам привітом, Головний Український Агітпропком КПК.

З товаришам привітом, Головний Український Агітпропком КПК.

З товаришам привітом, Головний Український Агітпропком КПК.

З товаришам привітом, Головний Український Агітпропком КПК.

З товаришам привітом, Головний Український Агітпропком КПК.

З товаришам привітом, Головний Український Агітпропком КПК.

З товаришам привітом, Головний Український Агітпропком КПК.

З товаришам привітом, Головний Український Агітпропком КПК.

З товаришам привітом, Головний Український Агітпропком КПК.

З товаришам привітом, Головний Український Агітпропком КПК.

З товаришам привітом, Головний Український Агітпропком КПК.

З товаришам привітом, Головний Український Агітпропком КПК.

З товаришам привітом, Головний Український Агітпропком КПК.

З товаришам привітом, Головний Український Агітпропком КПК.

З товаришам привітом, Головний Український Агітпропком КПК.

З товаришам привітом, Головний Український Агітпропком КПК.

З товаришам привітом, Головний Український Агітпропком КПК.

З товаришам привітом, Головний Український Агітпропком КПК.

З товаришам привітом, Головний Український Агітпропком КПК.

З товаришам привітом, Головний Український Агітпропком КПК.

З товаришам привітом, Головний Український Агітпропком КПК.

З товаришам привітом, Головний Український Агітпропком КПК.

З товаришам привітом, Головний Український Агітпропком КПК.

З товаришам привітом, Головний Український Агітпропком КПК.

З товаришам привітом, Головний Український Агітпропком КПК.

З товаришам привітом, Головний Український Агітпропком КПК.

З товаришам привітом, Головний Український Агітпропком КПК.

З товаришам привітом, Головний Український Агітпропком КПК.

З товаришам привітом, Головний Український Агітпропком КПК.

З товаришам привітом, Головний Український Агітпропком КПК.

З товаришам привітом, Головний Український Агітпропком КПК.

З товаришам привітом, Головний Український Агітпропком КПК.

З товаришам привітом, Головний Український Агітпропком КПК.

З товаришам привітом, Головний Український Агітпропком КПК.

З товаришам привітом, Головний Український Агітпропком КПК.

З товаришам привітом, Головний Український Агітпропком КПК.

З товаришам привітом, Головний Український Агітпропком КПК.

З товаришам привітом, Головний Український Агітпропком КПК.

З товаришам привітом, Головний Український Агітпропком КПК.

З товаришам привітом, Головний Український Агітпропком КПК.

З товаришам привітом, Головний Український Агітпропком КПК.

З товаришам привітом, Головний Український Агітпропком КПК.

З товаришам привітом, Головний Український Агітпропком КПК.

З товаришам привітом, Головний Український Агітпропком КПК.

З товаришам привітом, Головний Український Агітпропком КПК.

З товаришам привітом, Головний Український Агітпропком КПК.

З товаришам привітом, Головний Український Агітпропком КПК.

З товаришам привітом, Головний Український Агітпропком КПК.

З товаришам привітом, Головний Український Агітпропком КПК.

З товаришам привітом, Головний Український Агітпропком КПК.

З товаришам привітом, Головний Український Агітпропком КПК.

З товаришам привітом, Головний Український Агітпропком КПК.

З товаришам привітом, Головний Український Агітпропком КПК.

МАСОВЕ ВІЧЕ РОБІТНИЧОГО ЗАПОМОГОВОГО ТОВАРИСТВА!

Подаємо до відома українським робітникам і робітницям міста Вінніпегу й околиці, що старанням вінніпегського відділу Робітничого Запомогового Товариства

відбудеться

В НЕДІЛЮ, 12 ЖОВТНЯ 1930 РОКУ В ГОДИНИ 2.30 ПОПОЛУДНІ

В УКР. РОБ. ДОМІ У ВІННІПЕГУ

МАСОВЕ ВІЧЕ

на якому промовлятиме

ТОВ. М. ШАТУЛЬСЬКИЙ

на тему:

ЧОМУ І ЯК ЗАСНОВАНО РЗТ, ЯК ВОНО РОЗВИВАЛОСЯ, ЯКИЙ ЙОГО ТЕПЕРІШНІЙ СТАН, ЯКІ ЦІЛІ ВОНО СЛУЖИТЬ І ЯКУ КОРИСТЬ ПРИНОСИТЬ ВОНО РОБІТНИЦТВУ ТЕПЕР.

Ще є ті питання, які повинні знати кожний член і членкиня РЗТ і кожний робітник і робітниця взагалі.

Місяць жовтень є місяцем приєднання членства до Робітничого Запомогового Товариства. В цім місяці вінніпегський відділ приймає членів і членкинь за половиною вступного. Кожний робітник і робітниця, які не є ще членами РЗТ, повинні з цього скористати й стати членами.

Ми кличемо усіх робітників прийти на мітинг до Укр. Роб. Дому, 12 жовтня, послухати про що корисно організацію й стати її членами.

Товариші робітники й робітниці! Ви ніби здорові, але ви не знаєте, що може завтра статися з Вами! Поки ви здорові, у вас є товариші й приятелі, але коли ви занеджуєте, коли вас покалічить при роботі, але коли вас якесь інше нещастя постигне, тоді тяжко знайти приятеля, який би вам допоміг! А коли ви станете членом такої робітничої організації, як РЗТ, то вона завжди вам допоможе.

Дбайте про себе за здоров'я! Приходьте масово в неділю, 12 жовтня, в години 2.30 пополудні на масовий мітинг до Укр. Роб. Дому, послухайте про що організацію, а тоді вирішите, чи повинні ви ставати її членами.

ПАМ'ЯТАЙТЕ! В ЖОВТНІ ПРИНИМАЄМО ЧЛЕНІВ ЗА ПОЛОВИНУ ВСТУПНОГО!

ПРИХОДІТЬ НА КОНЦЕРТ ДУТОЇ ОРХЕСТРИ Р.З.Т.!

СТАРАННЯМ ВІДДІЛУ ТУРФДІМ У ВІННІПЕГУ відбудеться

В НЕДІЛЮ, 12 ЖОВТНЯ 1930 РОКУ В УКРАЇНСЬКИХ РОБІТНИЧИХ ДОМАХ

ВЕЛИЧАВИЙ

КОНЦЕРТ

Це є перший концерт, що його влаштує Дута Орхестра відділу РЗТ в цім сезоні. Програма гарна. Старайтеся не оминути цього концерту.

ПОЧАТОК КОНЦЕРТУ В ГОДИНИ 8.30 ВЕЧЕРОМ.

ВСТУП ЗА ДОБРОВОЛЬНИМИ ДАТКАМИ.

КОРПУСНИКИ УГА ЗНАЛИ ЛИШЕ ГРАБИТИ НА ТИЛАХ ВОЄННОГО ФРОНТУ

Брентфорд, Онт.

В 1918 році в осінь нас 24 українських галицьких стрільців односельчанів, як охотників, на чолі австрійського лейтнанта В. Ш—арка із села Кобиловоки, повіт Тернопіль, пішли боронити веньку Україну перед наступом білополяків. Ми далеко не зайшли, тільки до свого повітового міста Тернополь і там осталися, так що майже фронту й не бачили. Нашого майбутнього лейтнанта зробили зараз заступником старости. Старостом був тоді Юр—ський. Оба вони разом мали тримати порядок в цілм повіті, при помочі наших кількох заступників, австрійських підполіцей і нас кількох солдатів стрільців.

Спочатку цілий майже місяць виконували службу, яку на нас наложено було. Пізніше ми служили менше робили, але теє служили досить потирані й поневлі шкоди від вище згаданих героїв позаді фронту.

Одного разу на село Кобиловоки наложили карну експедицію за те, що село не дало рекрутів. Староста Юр—ський і його заступник В. Ш—арок запросили собі з Тернополя сотню війська на чолі якогось атамана, як також зі своїми буншими австрійськими заступниками підполіцейми, впади на село й грабляли селян навіть і тих, які в той час служили при Українській Галицькій Армії, забираючи в них худобу, збіжжя, одяжку. Я самий тоді був в УГА, однак мої родичі мусіли дати 500 корон кари, щоб староста Юр—ський зі своїм заступником

ком В. Ш—арком мали за що гуляти зі своїми коханками.

На цім грабунку одначе не скінчилося, бо ще до того, кого атавали в молодім віці, поляки чи українці, вели до гміної канцелярії і посередній села грубими черешневими палками без жадного застуду немилосердно били по 25 буків, а кого їм впадалося то навіть виспали 50 буків. Молодих українців, які дістали 25 буків, забирали до армії, а поляків вибили і наганяли додому. В той час привели молодого польського селянина і питають його:

— На якій ти землі живеш?

Застрашений селянин в польській мові відповідає, що на українській землі. Тоді заупак підполіцей при очах Юр—ського і В. Ш—арка говорить застрашеному польському селянинові:

— Коли ти живеш на українській землі, то чому ти не ідеш її боронити перед поляками?

Селянин відповів зі страхом, що він поляк. Тоді положили отого польського селянина на стільць серед села і за те лише, що він поляк, виспали йому 25 черешневих буків і наганяли додому.

Селяни всі були у великім страху, якого через цілу війну не бачили. В. Ш—арок був з цього селом. Наші батьки і матері просяли його, щоб він припинив це знущання, одначе він на домагаючи селян не звертав жадної уваги, мовляв, це є на кара від вищих тіл.

Коли ці грабничіми набралось вего побідатком і ввечером все це награвоване майно повезли зі собою до Тернополя, село стало як по великім вогні.

Селяне нарікали, плакали і довгий час це відчували.

На цьому же кінці не було бо Юр—ський зі своїм заступником при помочі своїх стрільців, впади по селах і брали ревізії, себто збіжжя від селян, возили до Тернополя, і відтак стрільці на розказ Ш—арка позамі вивозили до батька заступника старости. І не тільки збіжжя, але навіть награвоване майно, цукор і всякі військові продукти опинялися в батька В. Ш—арка. За награвовані гроші, збіжжя й худобу наша повтова команда бенкетувала з всякими розпустними дівчатами, тудили по близьких селах як Сади, Клібанівка і т. ін. збиткувалися над селянськими дівчатами саме тоді, коли стрільці Української Галицької Армії кривавились на фронті, занаявали всякої нужди, голоду і холоду.

Отак то наші герої позаді фронту розпоряджались за невилу України. Щоб все це описати, то зібраво б багато містий а таких грабунків було майже в кожнім селі. Коли поляки забрали східну Галичину, то наш селянин В. Ш—арок за це везе знущання над селянами, від сидів півтора року в чортківській тюрмі. По відсидженні свого застуду поляками, оженився і заложив великий ресторан в Чорткові за селянським ревізійно і карну експедицію, і тепер з польськими палками єдується і разом піддержує шляхецьку Польщу.

Я кличу всіх цих стрільців, які єдужили в Тернопільській повіті при повітій команді і бачили власними очима грабничу роботу наших позадіх корпусників "героїв" а УГА висвітлювати на сторінках нашої газети "УРВ" усі їхні подвиги.

Стрільці

Тернопільського повіту.

ПОДЯКА.

Бінфрейт, Саск.

Комітет осення допомоги т. І. Марковському, який був створений старанням відділу ТУРФДІМ в Бінфрейт, Саск., бажає на опім місці в імені згаданого товариша подякувати всім жертводавцям за їх щирі жертви.

За комітет:

Г. Михалювський,

Ілько Конопачкий.

Dr. F. RYBAK

(M.D., C.M., L.M., C.C.) Лікар, оператор і акушер з практикою в Шингау, Монреалі і Вінніпегу. Операції виконую в шпиталі. OFFICE: COR. SELKIRK & MCGREGOR STS. PHONE: 55 323. RESIDENCE: 562 ALFRED AVE., WINNIPEG. PHONE: 54 000.

СПІЛЬНІ ЗБОРИ МІСЯЧНІ ЗБОРИ

УКРАЇНСЬКОГО ЧЛЕНСТВА ПАРТІ І КОМСОМОЛУ У ВІННІПЕГУ

— відбудеться — В НЕДІЛЮ, 12 ЖОВТНЯ

в 10-й годині рано в ШКІЛЬНИЙ САЛІ УРД.

Присутність кожного члена і кожної членкині обов'язкова.

Бюро Партифракції.

ПОВІДОМЛЕННЯ.

ВІННІПЕГ, МАН.

Засідання Базарового Комітету, що є організований при Укр. Роб. Домі відбудеться в четвер, 9 жовтня, в Укр. Роб. Домі в 8.30 годній вечером. Кожний член згаданого комітету повинен бути присутній.

ВІННІПЕГ, МАН.

В суботу, 11 жовтня, в 8.30 год. вечером, в сали П.Р.Д. відомий магів буде показувати магніні штуки. Вступ для дорослих 35 ц., для дітей 10 ц.

В неділю, 12 жовтня, в 2.30 год. пополудні, в Поль. Роб. Домі відбудеться МАСОВИЙ МІТИНГ, на який просять робітників і робітницю міста Вінніпегу прийти чисельно. На мітингу будуть говорити визначні промовці. Можна буде ставити питання. Хто схоче стати членом Польського Робітничого Товариства буде ма нагороду вступити без плачення вступної акладки.

В неділю, 12 жовтня, в год. 8.30 вечером, в Поль. Роб. Домі відбудеться дуже гарний КОНЦЕРТ. Програма добріша і багата. Просимо всіх прийти як найчисельніше.

ІСТ КИЛДОНАН, МАН.

Оцим повідомляється всіх робітників і робітницю в Іст Килдонан і Елмвуд, що старанням Освітньому відділу, в неділю, 12 жовтня в годині 2-й пополудні, в Укр. Роб. Домі в Іст Килдонан ШКАВНИЙ ВІДЧИТ який виголосить тов. М. Половнич на тему БІЖУЧІ СВІТЛО ПОДІ. Кличемо всіх робітників і робітницю, а з окремих членів наших організацій прийти на цей відчит як найчисельніше! Вступ вільний.

Освітній Комітет.

Оцим повідомляється всіх членкинь відділу Жінсків ТУРФДІМ в Іст Килдонан, що МІСЯЧНІ ЗБОРИ відділу Жінсків відбудуться в п'ятницю, 10 жовтня, в годині 8 вечером в Укр. Роб. Домі. Просимо всіх товаришок зійтись на час, нових товаришок запрошуємо так само.

Заряд Жінвідділу.

Старанням Базарового Комітету в Іст Килдонан, Ман. відбудеться в суботу, 11 жовтня, в 8-й годині вечером в Укр. Роб. Домі ЗАБАВА З ТАНЦЯМИ. Просимо членства і симпатичні прийти на цю забаву як найчисельніше! Вступ за збіркою річей на базар.

Базарком.

РІДЖАЙНА, САСК.

Заходом українських робітничих організацій міста Ріджайни, Саск., відбудеться в Українським Робітничим Домі 1809 Торонто, Стр. В дні 8, 9, 10 і 11 жовтня ВЕЛИКИЙ БАЗАР, корисність сплати дову місцевому УРД.

Багато гарних річей до виграння. Гарні кожного вечера. Запрошуємо до чисельної участі.

Базаровий Комітет.

БРЕНТФОРД, ОНТ!

Старанням українських робітничих організацій в Брентфорді, Онт. влаштується в місяці жовтні.

Одно МАСОВЕ ЧИТАННЯ, яке відбудеться в неділю, 12 жовтня, в 2-й годині пополудні. Книжку під назвою "Альготизм" буде читати т. П. Данілюк.

В неділю, 19 жовтня, пополудні, відбудеться МАСОВИЙ МІТИНГ за призначенням до РЗТ. Про значення РЗТ для працюючих в Канаді буде говорити т. П. Данілюк. Другий промовець буде т. А. Ласінський, який буде говорити про значення прес.

В неділю, 26 жовтня, в год. 2-й пополудні відбудеться МАСОВЕ ВІЧЕ з нагоди святкування 8-ої річниці існування Роб. Зап. Товариства. Реферувати про РЗТ буде т. Ів. Галадай. Просимо робітників і робітницю міста Брентфорда прийти на цей мітинг чисельно на повний масовий мітинг.

Також подається до відома, що старанням укр. роб. організацій в Брентфорді засновано школу навчання англійської мови. Наука почнеться 15 жовтня і буде відбудеться два рази в тиждень, у виторок і четвер. Першого дисподада принесе школа для неграмотних і мало грамотних. Наука буде відбудеться також два рази в тиждень. Вивчатися можна кожного вечера від 8 до 11 години вечером, в приміщенні укр. роб. організацій, в секретаря орг.-освітнього т. П. Данілюка.

Організаційно-освітній Комітет.

МУС, ДЖО, САСК.

Старанням українських робітничих організацій в Мус Джо відбудеться в дні 13 до 18 жовтня, в Укр. Роб. Домі під числом 514 Ділауейт стр. ВЕЛИЧАВИЙ БАЗАР. Ввесь дохід призначений в користь Укр. Роб. Домі Школи. На базарі можна буде набудти собі гарні і шні речі. В будні буде слична перекрука. Музика буде грати кожного вечера. Просимо всіх о чисельну участь.

Базарком.

МІСЯЧНІ ЗБОРИ

ВІДДІЛУ ТУРФДІМ У ВІННІПЕГУ

— відбудеться — У ВІТРОК, 14 ЖОВТНЯ

в УКР. РОБ. ДОМІ.

Є важні справи до вирішування. Обов'язком всіх членів прийти. Початок зборів в год. 8-й вечером.

ДО ЧИТАЧІВ БІБЛІОТЕКИ В УРД У ВІННІПЕГУ.

Цим звертаємося з проханням до всіх тих товаришів і товаришок, які визначили книжки у бібліотеці відділу ТУРФДІМ у Вінніпегу і вже перчитали їх, або й не перчитали книжку, коли вона поперх три місяці в читача, щоб звернули їх до бібліотеки для других читачів.

ДО ВІДОМА ЧЛЕНАМ ВІДДІЛУ СЕКЦІЇ МОЛОДІ У ВІННІПЕГУ.

Спортивні справи й гри для членів і членкинь відділу Секції Молоді у Вінніпегу, починаючи від 7 жовтня, будуть відбудуться кожного виторка вечером і суботу рано в наступуючому порядку:

У виторок, — від 8 год. 9.30 год. вечером справи для дівчат старшого підрозділу Секції Молоді.

У виторок, — від 9.30 до 11 год. вечером справи для хлопців старшого підрозділу Секції Молоді.

В суботу, — від 10 до 12 год. рано для всьох молоді молодшого підрозділу Секції Молоді.

Обов'язком всіх членів і членкинь брати активну участь у спортивних змаганнях.

Спортивний Комітет С. М.

ДО ВІДОМА ТИМ, ЩО ІНТЕРЕСУЮТЬСЯ НОВОЮ ЮНІОЮ.

Індустріальна Юнія Лісових, Рільних та переїздяючих робітників, що саме тепер є в процесі організації, повідомляє всіх інтересованих, що її тимчасовий офіс міститься в Вон Accord Block, Room 206 1/2, Cor. Main St. and Logan Ave., Winnipeg, Man.

Під таким чином урядю організатор юнії, туди треба писати чи зголошуватися особисто за всякими інформаціями.

Місцевих робітників закликаємо зголошуватися особисто кожного дня від 10-ої до 12-ої години рано і від 2-ої до 5-ої пополудні, як також вечерами.

Позамісцеві робітники повинні писати на вище згадану адресу на імя організатора М. Бінювського (M. Biniewsky).

Робітники на сході Канади повинні зголошуватися особисто або писати в українській мові за всякими інформаціями до головної квартири юнії на адресу:

А. НАУТАМАКІ 316 Bay St., Port Arthur, Ont. Будьте сильну юнію робітників землі й ліса! Допомогайте організувати неорганізованих!

М. Бінювський, організатор.

ПОШУКУЮ брата, Василя Манека, з села Зиндра Нова, пов. Кросно, Галичина. Перебував в Ніпавін, Саск. Хто знає біт про него або він сам, прошу зголошити на пошину адресу: RETRO MASEK, 836 ADELINE ST. (123) AKRON, OHIO, U.S.A.

ПОШУКУЮ в дуже важній справі своєї сестринки, Анни Свідзінської, з села Головинці, пов. Залішки. Прошу слати бажані інформації на пошину адресу: FRANK BARTOSIEWICZ (123) Box 133, South Porcupine, Ont.

ПОШУКУЮ брата, Михайла Поладюка, який перебуває десь в Канаді. Вступу про себе або інформації про него прошу слати на наступуючу адресу: MIKE PODIUK HEALY FORK, ALASKA (123)

Прочну т. Г. Горціну, М. Паліброду, Ф. Вончука, М. Загару і В. Загару відкнутись на мою просьбу. Товариші! Колиш ба було потрібно вечера, то в Вам поміг; тепер я потребую помочи, то поможіть Ви мені. J. KOPICHAN 804 MARSHALL ST. N. E. (123) MINNEAPOLIS, MINN.

ПОШУКУЮ Дмитра Колдовського і Рузоу Максимчук (Баран), з міста Заставна, Буковина. Я повернувся з краю і маю листи для них. Прошу зголошити на адресу: E. D. PAJUK, 7076 BLOOMFIELD AVE. (123) PARK EX. MONTREAL, QUE.

НА ПРОДАЖ добра фарма. Хто бажав би купити, хай напише на пошину адресу. Різно же продаю старорукравні соплі; дай за \$1.75. Моя адреса: M. MELNYK (123) Box 25, Sturgis, SASK.

ДОКТОР В. ЧАСНИЙ ЛІКАР, АКУШЕР І ОПЕРАТОР (M.D., C.M., L.M.C.C.) в практикою в шпиталі в Монреалі і Ст. Боніфес. 417 SELKIRK AVE. — WINNIPEG. — Phone 55 866 (На місці д-ра Герасюка.) Урядку також вечерами.

ПЕВНА ПОМІЧ НА ЖОЛУДКОВІ НЕДУГИ

ново-винайдений лік, який поручається на такі недуги: КВАСНІСТЬ ЖОЛУДКОВУ, ПЕЧСТРАВНІСТЬ, ГАЗ І ЗДУТТЯ, НЕЧЕННЯ ПІД ГРУДЬМИ.

Особливо рекомендується на: БОЛЯКИ ЖОЛУДКА І КИШОК.

Ціна \$1.25. — 3 пересилкою \$1.35.

Продається по всіх аптеках ЗА ГАРАНТІЮ,

або пишть на пошину адресу: STOMACOL DRUG Co. 602 Selkirk Avenue WINNIPEG — MANITOBA

Одержуємо постійно численні листи подяки.

Safrin's Drug Store

137 Euclid Avenue Winnipeg — — Manitoba

Аптекар зі старорукравною і тупенішою практикою виконуює всі лікарські рецепти точно і по уміркованій ціні. Маємо на складі всього рода коріня, пилки і патентовані медичини.

Медичина на жолудок \$2.25 Мать на сєрбичку \$1.15 і \$1.85 Мать на ревматизм \$1.10 Медичина до крижків \$2.00 Медичина на успокоєння нервів \$2.00 Метармофоза "крім" усуває весняні з лиша, соєніше обляєння і чорні плями. 1.00

Средство на зєдерження розпалєння — флашка .60

Оплачуємо поштову пересилку. Ми теж продаємо Віктор Ортофоні, радів, окремі і комбіновані з грамофоном і найновіші українські, польські і англійські рекорди. Пишіть або зайдіть й попросуйте їх.

Говоримо по українськи. Всієї пояснення даємо безплатно.

НА ПРОДАЖ.

Бараболі, буряки, морква, цибуля і капуста з фарми Робітничого Запомогового Товариства в Паркейд, Ман. Заповнення давайте до Ом. Хомицького в Укр. Робітничому Домі у Вінніпегу.

ДР. И. С. ЧАЙКІВ

ЛІКАР І ОПЕРАТОР (В.А. M.D.) Спеціаліст по венеричним недугам і спеціаліст-акушер. 349 BATHURST STREET, TORONTO, ONT. 269 ROYCE AVENUE, TORONTO, ONT. Урядку години — від 2. до 4 і від 6. до 8.

НЕ ЧИТАЙТЕ ЦЕГО ВСІ ТІ,

що не маєє ніяких болів, в кого кров багата і чиста.

ДЛЯ ІНШИХ ДАЄМО ДАРОМ ФЛЯЩИНУ СЛАВНОГО ЛІКУ НА БОЛІ ІНДІАНСЬКИЙ ЛІМНЕНТ БЛЕКАВКА (РЕТЕЛСНЕЙК ОЙЛ)

НА ЗАСПОКОЮВАННЯ ТАКИХ БОЛІВ, ЯК РЕВМАТИЗМ, БОЛІВ НЕРВІВ, В КРИЖАХ, СУСТАВАХ, ПАХИВНИХ, БОЛІВ ГОЛОВИ, ВУХ, ЗУБІВ, ОПУХЛИХ НИГ АБО ІНШИХ ЧАСТЕЙ ТІЛА І Т. Д. До того даємо також ДАРОМ коробку 14-ДЕННОГО ДИВА БЛЕКАВКА приготованого з личинних рости, коріня, кори, цвїтів і віг, високо рекомендованого на оживлення загущеної крові. Ці лігуки лагідно прочищують жолудок і кишки від усіх лихих та нездорових матерій, роблять кров багатую і чистою, оздорюють всі органи тіла. Тисчї людей живують Індійський (Ретелснейк Ойл) Лімнент Блекавка з ілюстраціями наслідками і рекомендують його своїм знайомим. Попробуйте і ви також будете доволені.

Флящина цього лімненту значино продається за одного долара. Але з цим оголошенням ми робимо спеціальну офертю. Пришліть нам поданий вишу купон разом з одним долларом, а ми вишлемо вам оплаченую поштову посліакою ДІВІ одно-доларові флящини лімненту і одну одно-доларову коробочку лігуку 14-денного дива Блекавка. Таким чином отримаете ці значенні ліки, що коштують \$3.00, тільки за ОДНОГО ДОЛАРА.

ВИШЛІТЬ ЦЕЙ КУПОН, А ЗАОЩАДИТЕ \$2.00. Наша теперішня нова адреса:

BLACKHAWK INDIAN REMEDY CO. 1536 DUNDAS STREET W., TORONTO, ONT. ПАНОВЕ: В серпні посилаю \$1.00, за який прошу вислати мені повортноту поштою дві регулярні одно-доларові флящини Індійського (Ретелснейк Ойл) Лімненту Блекавка і одну регулярну величину коробочку 14-денного Дива Блекавка, за що я більше не обов'язаний нічого платити.

Імя і назвисько (Номер помешкання і вулиця або поштова скринька) Місто Провінція ПРОСИМО ПИСАТИ ВИРАЗНО.

Наша гарантія.—Ми оцим погоджуємося звернути назад отримані гроші, разом з зворотною поштовою оплатою, якщо з яких небузь причин ви не будете задоволені Індійським (Ретелснейк Ойл) Лімнентом Блекавка.

BLACKHAWK INDIAN REMEDY COMPANY

ДР. Н. ЛАНДІС

ЛІКАР, ОПЕРАТОР І АКУШЕР Екс-рей машина. Електричні машини до лічення недуг. Спеціаліст по венеричним недугам. 387 DUNDAS ST. W. TORONTO (Рокоті Тейлор 7248)